

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 1996-1997

20 juni 1997

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van mevrouw Yolande Avontroodt en de heer Etienne De Groot –

**betreffende een grondige optimalisering van de kinder- en
jeugdpsychiatrische ziekenhuisdiensten**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Uit wetenschappelijk onderzoek (ook Vlaams onderzoek – zie Hellinckx : 1991, 1993) blijkt dat er bij een op vier jongeren sprake is van ernstige emotionele of gedragsproblemen. Op basis van betrouwbaar epidemiologisch bevolkingsonderzoek kan het aantal jongeren in Vlaanderen met ernstige stoornissen in hun functioneren geschat worden op ruim 150.000 op een totale bevolking van jeugdigen tot 21 jaar van 1.555.361 (1 januari 1993). Bij kinderen of jongeren die worden opgenomen in kinder- en jeugdpsychiatrische ziekenhuisdiensten, is de situatie in die mate ernstig dat het nooit gaat over één stoornis, maar steeds over diverse stoornissen die samen voorkomen. Het betreft dus altijd uitgesproken "multiproblem-kinderen en -jongeren", die zich niet meer kunnen handhaven in het gezin en op school.

Ook zijn er sterke aanwijzingen dat het aantal kinderen en jongeren met psycho-sociale en/of psychische problemen in de toekomst zal toenemen. Buitenlandse studies wijzen uit dat er met een toename van 5 % tot 20 % van kinderen en jongeren met emotionele en gedragsproblemen rekening gehouden moet worden. Die toename zou te wijten zijn aan de ongunstige maatschappelijke ontwikkelingen zoals onder andere het verhard en het individualiseren van de samenleving, de afbrokkeling van de verzorgingsstaat, de bezuinigingen in de socio-culturele sector, de scherpere tegenstelling tussen lagere en hogere sociale groepen alsmede de drugs- en verslavingsproblematiek.

In de toekomst zal de functie en het belang van de kinder- en jeugdpsychiatrische ziekenhuisdiensten dan ook toenemen.

Er zijn evenwel bij gebrek aan specifieke, systematische en uniforme registratie geen officiële gegevens bekend over de kinderen en jongeren die worden opgenomen in die instellingen. Uit interne rapportage blijkt wel dat de beschikbare capaciteit nagenoeg altijd volledig benut is en dat er regelmatig gebruik wordt gemaakt van een wachtlijst. Bij gebrek aan personeelsmiddelen, aan kinder- en jeugdpsychiaters en aan ruimte bestaan er slechts beperkte mogelijkheden voor acute opname, crisis-interventie of gedwongen opname en behandeling.

Het behoeft dus geen betoog dat de kinder- en jeugdpsychiatrische ziekenhuisdiensten te kampen hebben met tal van problemen waardoor een maximale opvang van de jonge psychiatrische patiënt in

het gedrang komt. In dit verband hoeft men bijvoorbeeld alleen maar te denken aan het vrijwel constant aanwezig zijn van een structureel deficit, het gebrek aan personeel en deskundigen op psychotherapeutisch, orthopedagogisch en gezinstherapeutisch vlak. Verder bestaan er voor kinderen en jongeren die wegens hun stoornissen opgenomen worden in een kinder- en jeugdpsychiatrische ziekenhuisdienst geen gepaste onderwijsmogelijkheden. Er zijn zelfs nauwelijks mogelijkheden tot crisisinterventie.

Dat alles brengt met zich mee dat kinderen en jongeren vaak ten onrechte geplaatst worden in een gesloten instelling, of in psychiatrische afdelingen voor volwassenen terechtkomen.

Naast de kinder- en jeugdpsychiatrische ziekenhuisdiensten zijn er ook de centra voor geestelijke gezondheidszorg. De taken van die centra zijn gericht op adviesverlening en behandeling. Daartoe zijn basisequipes actief. Aangezien de bereikbaarheid belangrijk is, dient een evenwichtige regionale spreiding van die equipes te worden nagestreefd. In het kader van de opvang van seksuele delinquenten in het algemeen maar ook voor andersoortige problematiek is een forensische aanpak echter noodzakelijk.

Yolande AVONTROODT

Etienne DE GROOT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat zowel binnen- als buitenlandse studies aantonen dat er sterke aanwijzingen zijn dat het aantal kinderen en jongeren met psycho-sociale problemen in de toekomst zal toenemen ;
- overwegende dat in die optiek het belang van goed uitgebouwde kinder- en jeugdpsychiatrische ziekenhuisdiensten zal toenemen ;
- vaststellende dat er geen officiële gegevens bekend zijn over kinderen die in die diensten zijn opgenomen ;
- vaststellende dat bedoelde diensten met tal van problemen te kampen hebben waardoor een maximaal efficiënte opvang van de jonge psychiatrische patiënt in het gedrang komt ;
- verzoekt de Vlaamse regering om
 - 1° alle nodige maatregelen te treffen om een reële optimalisering van de kinder- en jeugdpsychiatrische ziekenhuisdiensten te realiseren ;
 - 2° bijzondere aandacht te verlenen aan de problematiek van de crisisopvang en aan de gedwongen opname en behandeling van al dan niet delinquente kinderen en jongeren die zeer ernstige psychiatrische stoornissen vertonen ;
 - 3° in de onmiddellijke toekomst over te gaan tot de ontwikkeling van een specifiek registratiesysteem ;

- 4° waar noodzakelijk, overleg te plegen met de federale regering met het oog op een accurate en effectieve oplossing die op een maximale wijze tegemoet komt aan de behoeften van de kinder- en jeugdpsychiatrische ziekenhuisdiensten.

Yolande AVONTROODT

Etienne DE GROOT
